

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи
з дисципліни: «Фінанси підприємств»
для студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»
за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства»
заочної форми навчання

Харків 2016

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи
з дисципліни: «Фінанси підприємств»
для студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»
за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства»
заочної форми навчання

Затверджено методичною
радою університету
протокол № ____ від _____

Харків 2016

Укладачі: доц. Деділова Т.В.
ас. Токар І.І.

Кафедра економіки підприємства

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Фінанси підприємств» належить до циклу вибірових навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів в галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства».

Предметом навчальної дисципліни є система економічних відносин, що виникають в процесі формування і розподілу грошових надходжень, створення і використання грошових фондів підприємства.

Мета викладання дисципліни полягає у формуванні знань щодо сукупності фінансових відносин як специфічної форми суспільних відносин, а також щодо питань реалізації таких відносин у площині суб'єктів господарювання. Згідно мети завдання дисципліни полягають у вивченні окремих теоретичних і методичних питань щодо формування та функціонування фінансової системи суб'єктів господарювання в ринкових умовах.

Навчальний план підготовки бакалавра за напрямом 6.030504 передбачає виконання контрольної роботи. Метою виконання контрольної роботи є формування необхідних вмінь та уявлень про теоретико-методичні засади фінансів підприємства, зокрема про перспективи теоретико-методичних підходів до управління фінансами, формування грошових потоків підприємства та оподаткування.

ТЕМАТИКА ПИТАНЬ І ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Індивідуальне завдання до виконання контрольної роботи складається з двох блоків – теоретичних питань та практичної (розрахункової) частини.

Теоретична частина контрольної роботи складається з одного питання, а також тестового завдання відповідно до змісту навчального курсу. Відповіді на теоретичні питання виконуються у вигляді текстового документу.

Нижче наведені десять варіантів завдань, у кожному з яких містяться теоретичні питання та практичне завдання з урахуванням індивідуального коригування. Вибір варіанту завдання проводиться по передостанній і останній цифрах шифру студента (номера залікової книжки) (табл. 1). Коригування базового розрахункового завдання також відбувається по передостанній і останній цифрах шифру студента (i – остання цифра залікової книжки; j – передостання цифра залікової книжки).

Крім того, студентові може бути видане індивідуальне завдання.

Таблиця 1 – Схема вибору варіанта завдання

Остання цифра	Передостання цифра залікової книжки									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
1	1	4	5	7	8	7	2	7	1	10
2	9	2	7	7	6	2	8	2	9	2
3	6	8	7	2	10	9	7	8	7	8
4	10	7	7	4	1	4	7	4	6	7
5	2	7	8	6	5	6	5	6	8	4
6	8	1	4	6	5	6	2	5	2	9
7	4	9	7	4	7	4	7	7	7	1
8	5	8	7	8	1	9	7	8	4	7
9	9	2	9	6	2	8	10	2	9	5
0	1	10	4	5	7	7	6	9	1	10

ВАРІАНТ 1

Завдання 1. Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Функції фінансів підприємств та їх характеристика

Завдання 2. Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).

№ питання: 1, 6, 11, 16, 21.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу.

На основі приведених даних (табл. 2) необхідно визначити виручку від реалізації продукції методом прямого розрахунку.

Таблиця 2 – Вихідні данні

Показник	Види продукції		
	А	Б	В
Залишки товарної продукції на початок планового періоду	$80 \cdot i$	$60 \cdot i$	$100 \cdot i$
Річний випуск товарної продукції	$2000 \cdot i$	$1500 \cdot i$	$1200 \cdot i$
Залишки на кінець планового періоду	$40 \cdot i$	$30 \cdot i$	$50 \cdot i$
Собівартість одиниці продукції, грн./шт.	15	40	25
Норма прибутку на одиницю продукції, %	20	10	30

ВАРІАНТ 2

Завдання 1. Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Фінансові ресурси та джерела їх формування

Завдання 2. Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).

№ питання: 2, 7, 12, 17, 22.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу.

Визначте прибуток від реалізації товарної продукції на підставі даних:

- залишки нереалізованої товарної продукції на початок періоду по виробничій собівартості – $1700 \cdot (i + j)$ грн.;
- базова рентабельність у звітному періоді $(25 + i)\%$;
- обсяг товарної продукції за квартал у відпускних цінах $25500 \cdot (i + j)$ грн.;
- витрати на 1 грн. товарної продукції 85 коп.;

- залишок нереалізованої продукції на кінець періоду по виробничій собівартості $1500 \cdot (i + j)$ грн.;
- рентабельність товарної продукції на кінець періоду $(22 + i)$ %.

ВАРІАНТ 3

Завдання 1. Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Сутність державного регулювання фінансів підприємств.

Завдання 2. Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).

№ питання: 3, 8, 13, 18, 23.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу.

На основі наведених даних необхідно визначити суму податку на прибуток і суму податку, що підлягає сплаті до бюджету:

- скоригований оподатковуваний прибуток – $568,8 \cdot (i + j)$ тис. грн.;
- авансові платежі по податку на прибуток, внесені підприємством у звітному періоді – $19,5 \cdot (i + j)$ тис. грн.;
- сума податку на прибуток, донарахована податковим органом за минулий звітний період – $15,2 \cdot (i + j)$ тис. грн.;
- сума податку на сплачені дивіденди – $12 \cdot (i + j)$ тис. грн.;
- вартість торгових патентів, придбаних платником податку – $8,4 \cdot (i + j)$ тис. грн.

ВАРІАНТ 4

Завдання 1. Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Характеристика і склад грошових надходжень підприємств.

Завдання 2. Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).

№ питання: 4, 9, 14, 19, 24.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу.

ПрАТ «Сігма» реалізувало товар в кредит з оформленням простого векселя номінальною вартістю $3,24 \cdot (i + j)$ млн. грн., випущений 2 жовтня 2013 року за схемою звичайних відсотків з точним числом днів, з терміном погашення 12 січня 2014 року,

процентною ставкою за кредит $17,5+i$ %. Через 60 днів векселедержатель звернувся у банк для проведення операції по обліку векселя. Банк запропонував врахувати вексель по дисконтній ставці, яка дорівнює $21,25+i$ %. Визначте суму отриману фірмою і скільки отримає коштів банк в результаті цієї операції?

ВАРІАНТ 5

Завдання 1. Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Доходи (виторг) від реалізації продукції, робіт, послуг

Завдання 2. Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).

№ питання: 5, 10, 15, 20, 25.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу.

ТОВ «Вікаріус» $23+i$ жовтня 2013 року продало в кредит, з оформленням простого векселя (за схемою звичайних відсотків з точним числом днів) продукцію. Процентна ставка за користування кредитом $9,75+i$ %. Визначте вартість векселя у момент оформлення, якщо термін погашення $23+i$ травня 2014 року, дисконтна ставка банку $12,32+i$ % і підприємство при обліку векселя $1+i$ лютого 2014 року отримало $5,637 \cdot (i+j)$ млн. грн.

ВАРІАНТ 6

Завдання 1. Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Сутність грошових розрахунків підприємств та принципи їх організації.

Завдання 2. Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).

№ питання: 6, 11, 16, 21, 26.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу.

Підприємство 1 червня поточного року отримало кредит на суму $120 \cdot (i+j)$ тис. грн. строком на 4 місяці під $40+i$ % річних. У кредитному договорі передбачається щомісячне погашення кредиту рівними частинами та пеня за несвоєчасне повернення кредиту у розмірі 0,5% від простроченої суми кредиту за кожний день прострочення. Залишок кредиту у сумі $30 \cdot (i+j)$ тис. грн. було

повернено комерційному банку 15 жовтня поточного року. Необхідно визначити суму коштів, яку поверне підприємство банку по закінченню строку кредитування.

ВАРІАНТ 7

Завдання 1. *Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.*

Зміст та організація готівкових розрахунків підприємств.

Завдання 2. *Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).*

№ питання: 7, 12, 17, 22, 27.

Завдання 3. *Розв'яжіть задачу.*

Підприємство отримало кредит у розмірі $100 \cdot (i + j)$ тис. грн. з 1 лютого поточного року строком на 5 місяців під $60 + i\%$ річних. З 1 квітня поточного року процентна ставка знизилася на $15 + i\%$, а з 15 травня процентна ставка склала $40 + i\%$. У кредитному договорі передбачається щомісячне погашення кредиту рівними частинами. Необхідно визначити суму коштів, яка буде повернена підприємством комерційному банку по закінченню строку користування кредиту.

ВАРІАНТ 8

Завдання 1. *Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.*

Види безготівкових розрахунків та порядок здійснення.

Завдання 2. *Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).*

№ питання: 8, 13, 18, 23, 28.

Завдання 3. *Розв'яжіть задачу.*

Підприємство 5 березня поточного року одержало кредит на $30 \cdot (i + j)$ тис. грн. на 6 місяців під $30 + i\%$ річних. З 5 червня процентна ставка підвищилась на $10 + i\%$. В кредитному договорі передбачені строки погашення кредиту рівними частинами 5 червня та 5 вересня. Яку суму повинно повернути підприємство банку 5 вересня поточного року.

ВАРІАНТ 9

Завдання 1. Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Необхідність та сутність кредитування підприємств.

Завдання 2. Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).

№ питання: 9, 14, 19, 24, 29.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу.

На основі наведених даних необхідно визначити коефіцієнти ліквідності, коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт заборгованості. Використовуючи розраховані коефіцієнти необхідно зробити висновки щодо фінансового стану підприємства. Баланс підприємства є наступним:

- залишки грошових коштів у касі – $10+i$ тис. грн.;
- ринкові цінні папери – $15+i$ тис. грн.;
- кредиторська заборгованість – $70+i$ тис. грн.;
- короткострокові кредити банку – $30+i$ тис. грн.;
- дебіторська заборгованість – $65+i$ тис. грн.;
- виробничі запаси – $80+i$ тис. грн.;
- будівлі і споруди – $250+i$ тис. грн.;
- інші короткострокові зобов'язання – $20+i$ тис. грн.;
- нематеріальні активи – $20+i$ тис. грн.;
- резервний фонд – $120+i$ тис. грн.;
- додатковий вкладений капітал – $130+i$ тис. грн.;
- інші основні засоби – $50+i$ тис. грн.;
- нерозподілений прибуток – $30+i$ тис. грн.;
- статутний капітал – $270+i$ тис. грн.;
- залишки грошових коштів на рахунку – $15+i$ тис. грн.;
- інший додатковий капітал – $25+i$ тис. грн.;
- інші оборотні активи – $40+i$ тис. грн.;
- готова продукція на складі – $105+i$ тис. грн.;
- незавершене виробництво – $70+i$ тис. грн.;
- довгострокові кредити банку – $50+i$ тис. грн.

ВАРІАНТ 10

Завдання 1. Розкрийте зміст теоретичного питання. Обсяг відповіді – до 5 сторінок комп'ютерного тексту.

Банківське кредитування підприємств.

Завдання 2. Номера тестових питань відповідають переліку, наведеному в табл. А.1 (Додаток А).

№ питання: 10, 15, 20, 25, 30.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу.

За наведеними даними необхідно заповнити табл. 3 та охарактеризувати стан ліквідності й платоспроможності підприємства, пояснити отримані значення показників.

Таблиця 3 – Вихідні дані

Показники	01.01.2012	01.01.2013	01.01.2014	01.01.2015
Оборотні активи	$2017,4 \cdot (i + j)$?	$1068,7 \cdot (i + j)$	$2684,5 \cdot (i + j)$
Поточні зобов'язання	?	$1769,4 \cdot (i + j)$	$1705,6 \cdot (i + j)$?
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,66	0,61	?	0,29
Робочий капітал	?	?	?	?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азаренкова Г. М. Фінанси підприємств : навч. посібник [для самост. вивч. дисципліни]. / Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М.. – [3-тє вид., виправл. і доп.]. – К. : Знання-Прес, 2009. – 299 с.

2. Базецька Г.І. Фінанси підприємства: планування та управління у виробничій сфері [текст]: навч. посіб. / Г.І. Базецька, Л.Г. Суботовська, Ю.В. Ткаченко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 292 с.

3. Бердар М.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М.М. Бердар. – К.: ЦУЛ, 2010. – 350 с.

4. Гриб С.В. Фінанси підприємств в таблицях, схемах та тестах: навч. посіб. / С.В. Гриб, І.О. Болкунова. – Вид-во ПП «Магнолія 2006», 2013. – 336 с.

5. Гриньова В.М., Коюда В.О. Фінанси підприємств: Навч. посібник. – [2-ге вид.]. – К.: Знання-Прес, 2004. – 424 с.

6. Деділова Т.В. Фінанси підприємств: Конспект лекцій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://files.khadi.kharkov.ua/upravlinnya-ta-biznesu/ekonomiki-pidpriemstva/itemlist/category/93-konspekti-lekcij-ep.html>

7. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підруч. / О.О. Непочатенко. – К.: ЦУЛ, 2013. – 504 с.

8. Онисько С.М. Фінанси підприємства : навчальний підручник / С.М. Онисько. – В-во ПП «Магнолія 2006», 2012. – 368 с.

9. Податковий Кодекс України / Матеріали офіційного сайту «Законодавство України» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>

10. Рудницька О.М. Фінанси підприємств : навч. посіб. / Рудницька О.М., Паранчук С.В., Чубка О.М. – Львів: в-во Львівської політехніки, 2012. – 260 с.

11. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: підруч. / О.С. Філімоненков. – [2-ге вид., переробл. і допов.]. – К.: МАУП, 2009. – 496 с.

Фінанси підприємств. Підручник / Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. та ін. – К.:КНЕУ, 2008. – 552 с.

ДОДАТОК А

Таблиця А.1 – Тестові питання

№ пит.	Питання	Варіанти відповіді
1	Формування на підприємстві грошових фондів:	а) завжди передбачає розподіл валових доходів;
		б) не передбачає розподіл валових доходів;
		в) передбачає розподіл грошових надходжень в результаті повернення авансових коштів в основні й оборотні фонди;
		г) передбачає розподіл коштів для формування фондів відшкодування.
2	Основні особливості організації фінансів малих підприємств полягають в тому, що:	а) фінансові ресурси формуються переважно за рахунок прибутку, амортизаційних відрахувань і кредиторської заборгованості;
		б) вони не мають потреби в значних накопиченнях коштів за рахунок повільного обігу їхніх оборотних активів;
		в) у них, у порівнянні з великим виробництвом, більш висока питома вага наявних коштів, і разом з тим менші запаси оборотних активів;
		г) прибуток для них не є головним джерелом інвестицій.
3	До нормативного забезпечення фінансового механізму підприємства належать:	а) статут юридичної особи;
		б) статистичні дані;
		в) інструкції, нормативи;
		г) бухгалтерські дані підприємств.
4	Основними джерелами формування фінансових ресурсів за рахунок власних коштів є:	а) надходження коштів від емісії акцій, облігацій та інших видів цінних паперів;
		б) прибуток від іншої операційної діяльності;
		в) страхові відрахування;
		г) бюджетні субсидії.

Продовження табл. А.1

№ пит.	Питання	Варіанти відповіді
5	До інформаційного забезпечення фінансового механізму підприємства належать:	а) накази й листи міністерств і відомств; б) методичні вказівки міністерств і відомств; в) звітні бухгалтерські дані підприємств; г) закони держави.
6	У сфері фінансів підприємства відбувається:	а) створення й первинний розподіл ВВП; б) первинний і вторинний розподіл і перерозподіл ВВП; в) створення ВВП; г) розподіл національного доходу.
7	Чи згодні ви з тим, що фінансові взаємини суб'єктів господарювання з державою виникають лише із приводу сплати податків і різних обов'язкових платежів у бюджет і позабюджетні цільові фонди:	а) так, оскільки відносини підприємств із державою мають однобічний характер; б) ні, тому що держава може надавати підприємствам субсидії; в) правильна відповідь не зазначена.
8	Застосовувати спрощену фінансову звітність мають право:	а) приватні підприємства; б) будь-які суб'єкти господарювання; в) малі підприємства, які є платниками єдиного податку; г) суб'єкти малого підприємництва.
9	Поточна оперативна фінансова робота на підприємстві включає:	а) аналіз та оцінку складу й динаміки майна підприємства; б) аналіз ліквідності балансу; в) забезпечення своєчасності розрахунків за поставлені товарно-матеріальні цінності й послуги; г) контроль за використанням чистого прибутку підприємства.
10	До якісних характеристик фінансових ресурсів відносяться:	а) фактор економічного й соціального розвитку; б) виторг від реалізації продукції; в) джерело ризику й доходу.

Продовження табл. А.1

№ пит.	Питання	Варіанти відповіді
11	До фінансових методів, які становлять основу фінансового механізму підприємства, належать:	а) планування й прогнозування; б) фінансові санкції; в) страхування; г) форма розрахунків; д) самофінансування.
12	Щоденна робота фінансиста підприємства, пов'язана з виробництвом, реалізацією продукції й одержанням доходів від різних видів діяльності, – це:	а) аналітична й контрольна робота; б) робота з прогнозування й планування; в) поточна й оперативна фінансова робота.
13	До правового забезпечення системи управління фінансами підприємства належать:	а) постанови уряду, закони; б) нормативи; в) статистичні дані.
14	Внески в статутний фонд акціонерних товариств можна здійснювати:	а) тільки в національній або іноземній валюті; б) у грошовій формі, у вигляді нерухомості, устаткування, інтелектуальної власності; в) у вигляді основних фондів; г) за рахунок коштів, отриманих в кредит.
15	Складовими фінансових ресурсів підприємств є:	а) статутний фонд (капітал); б) дебіторська заборгованість; в) амортизаційні відрахування; г) нерозподілений прибуток; д) витрати майбутніх періодів.
16	Розподіл чистого прибутку підприємства включає:	а) виплату податку на прибуток; б) створення резервного фонду; в) амортизаційні нарахування; г) виплату дивідендів.
17	Фактори впливу на рівень реалізаційних цін:	а) споживчі властивості продукції; б) розміри виторгу у звітному періоді; в) наявність у підприємства дебіторської заборгованості; г) терміни реалізації продукції.

Продовження табл. А.1

№ пит.	Питання	Варіанти відповіді
18	Виторг від реалізації продукції включає:	а) вартість додаткового продукту; б) величину знову створеної вартості; в) суму коштів, які надійшли на рахунок підприємства за реалізовану продукцію; г) всі відповіді правильні.
19	Форми грошових переказів підприємства:	а) передоплата; б) накладений платіж; в) бартер; г) аванс.
20	У загальній грошовій масі розрізняють:	а) активні кошти; б) кредитні кошти; в) додаткові кошти; г) пасивні кошти.
21	Валовий дохід підприємства містить у собі	а) вартість додаткового продукту; б) величину знову створеної вартості; в) суму коштів, які надійшли на рахунок підприємства за реалізовану продукцію; г) всі відповіді правильні.
22	За суб'єктом, що здійснює оплату, розрізняють:	а) казначейський вексель; б) простий вексель; в) приватний вексель; г) переказний вексель.
23	Фінансовий результат діяльності підприємства складається з:	а) чистого прибутку; б) валового доходу; в) податку на прибуток; г) чистого доходу.
24	Основними формами грошових розрахунків є:	а) розрахунки готівкою; б) касові розрахунки; в) безготівкові розрахунки; г) бартер.
25	Основними ознаками векселя є:	а) реквізити векселя; б) паперова форма; в) тратта; г) терміновість векселя
26	Основні види вексельних розрахунків:	а) соло-вексель; б) тратта; в) всі відповіді правильні.

Продовження табл. А.1

№ пит.	Питання	Варіанти відповіді
27	Платежі по нетоварних операціях здійснюються між:	а) підприємством і органами загальнодержавних фінансів; б) підприємством-виробником і підприємством-споживачем продукції; в) підприємством і комерційними банками; г) підприємством і постачальником; д) підприємством і його вищим органом або його засновниками.
28	До складу безготівкових розрахунків підприємства входять:	а) банківський рахунок платника; б) банківський рахунок одержувача; в) банківський рахунок лізингової компанії; г) банківський рахунок факторингової компанії.
29	Чистий дохід підприємства містить у собі	а) вартість додаткового продукту; б) величину знову створеної вартості; в) суму коштів, які надійшли на рахунок підприємства за реалізовану продукцію; г) частину прибутку підприємства.
30	За емітентом, що видає вексель, розрізняють:	а) казначейський вексель; б) простий вексель; в) приватний вексель; г) переказний вексель; д) вексель на пред'явника.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання контрольної роботи
з дисципліни: «Фінанси підприємств»
для студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»
за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства»
заочної форми навчання

Укладачі: Деділова Тетяна Вікторівна
Токар Інна Іванівна

Відповідальний за випуск: д.е.н., проф. Дмитрієв І.А.

Підп. до друк.	Формат 60×80	1/16 Бум. Тип №
Друк офсетний	Ум. др. л.	Нав - вид. л.
Тираж екз.		Ціна договірна
Зак. №		

ХНАДУ, ГСП, Харків, вул. Петровського, 25

Підготовлено у Харківському національному автомобільно-дорозньому університеті